

เส้นทางการเมืองและนโยบายสำคัญของประธานาธิบดี หู จิ้นเทา

ยศวุฒิว่องเขตต์กรณ์¹

กองพล จิตนิยม²

สิริวิชญ์ จิตรวิฒนะนนท์³

ณัฐธีร์ ลุนหวิทยานนท์⁴

ศุภกร แก้วสุพรรณ⁵

Received: March 10, 2024; Revised: June 17, 2024 Accepted: June 25, 2024

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอเนื้อหาของ หู จิ้นเทา ผู้นำรุ่นที่ 4 ของสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อศึกษาประวัติส่วนตัว ครอบครัว และการศึกษา รวมไปถึงการก้าวสู่เส้นทางการเมืองของ หู จิ้นเทา เหตุการณ์ และนโยบายสำคัญ บทบาทของสาธารณรัฐประชาชนจีนภายใต้การ

¹ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Email: yossawut.w@ku.th

² คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Email: kongphol.c@ku.th

³ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Email: srirawit.j@ku.th

⁴ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Email: nathee.l@ku.th

⁵ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Email: supakorn.kaew@ku.th

ปกครองของ หู จින්เทา ซึ่งได้นำการพัฒนาในด้านต่าง ๆ มาสู่ประเทศ ผ่านแนวคิดการปกครองที่เน้นสันติวิธีและการสร้างความร่วมมือโดยอาศัยนโยบายผงาดอย่างสันติ และ นโยบายโลกแห่งความสามัคคี ประกอบกับนโยบายด้านเศรษฐกิจที่รับเอาแนวคิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจของผู้นำรุ่น 2 เต็ง เสี่ยวผิง และรุ่นที่ 3 เจียง เจ๋อหมิน มาพัฒนาและปรับใช้ ภายใต้ความต้องการให้จีนมีบทบาทในเวทีโลก หู จින්เทา จึงได้สนับสนุนการพัฒนา นโยบายด้านอวกาศจนนำไปสู่การพัฒนาและการเติบโตทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการต่างประเทศ ดังนั้น หู จින්เทา ถือเป็นบุคคลที่ควรค่าต่อการศึกษาอย่างยิ่ง

คำสำคัญ: หู จින්เทา, นโยบายผงาดอย่างสันติ, นโยบายโลกแห่งความสามัคคี, นโยบายด้านอวกาศ

Political Path and Key Policies of President Hu Jintao

Yossawut Wongketkorn⁶

Kongphol Chitniyom⁷

Srirawit Jitwattananon⁸

Nathee Lunhawittayanon⁹

Supakorn Kaewsuphun¹⁰

Abstract

This article provides an overview of Hu Jintao, the 4th-generation leader of the People's Republic of China. It delves

⁶ Department of Political Science and Public Administration, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University Email: yossawut.w@ku.th

⁷ _____. Email: kongphol.c@ku.th

⁸ _____. Email: srirawit.j@ku.th

⁹ _____. Email: nathee.l@ku.th

¹⁰ _____. Email: supakorn.kaew@ku.th

into his personal background, family, educational journey, and political ascension. The article also examines pivotal events and key policies during Hu Jintao's tenure. Under his leadership, China prioritized peaceful methodologies and collaboration, embracing strategies like the peaceful rise and a harmonious global order. Additionally, economic frameworks from Deng Xiaoping and Jiang Zemin were adopted and adapted to enhance China's global influence. Hu Jintao's endorsement of space exploration furthered advancements in societal, cultural, economic, and international spheres. Consequently, studying Hu Jintao's leadership offers valuable insights.

Keywords: Hu Jintao, Peaceful Rise Policy, Harmonious World Policy, Space Policy

บทนำ

หู จิ้นเทา เป็นผู้นำรุ่นที่ 4 ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002 ถึง ค.ศ. 2012 ในระหว่างที่ หู จิ้นเทา ได้ดำรงตำแหน่งผู้นำของจีน หู จิ้นเทา ได้ดำเนินการพัฒนาสาธารณรัฐประชาชนจีนในหลายด้านไม่ว่าจะเป็น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านความมั่นคงโดยเฉพาะเรื่องการลดปัญหา

สิ่งแวดล้อม และแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมในประเทศจีน ซึ่งเป็นผลข้างเคียงจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในยุคของผู้นำรุ่นที่ 2 และรุ่นที่ 3 (วริษฐ์ ลิ้มทองกุล, 2554)

หู จิ้นเทา เติบโตมาในครอบครัวฐานะค่อนข้างยากจนทำให้การดำเนินชีวิตในวัยเด็กเต็มไปด้วยความยากลำบาก แต่ด้วยความสามารถจึงทำให้ หู จิ้นเทา เอาชนะอุปสรรคและจบการศึกษาในระดับปริญญา ต่อมาเมื่อถึงวัยทำงาน หู จิ้นเทา ถูกส่งไปทำงานในพื้นที่ชนบทอยู่บ่อยครั้ง ถึงแม้จะยากลำบากแต่ก็ส่งเสริมให้ หู จิ้นเทา เข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ชนบทและคุ้นเคยกับการรับมือกับความขัดแย้งความแตกต่าง สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้นำรุ่นที่ 2 ตั้ง เลี้ยวผิง ตัดสินใจส่งเสริม หู จิ้นเทา ขึ้นมาเป็นผู้นำเพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในจีน ณ ขณะนั้น (วริษฐ์ ลิ้มทองกุล, 2554)

เหตุการณ์ที่ส่งเสริมเส้นทางทางการเมืองของ หู จิ้นเทา คือ เหตุการณ์การปฏิวัติวัฒนธรรม ที่ได้กลายเป็นใบเบิกทางสู่เส้นทางทางการเมืองของ หู จิ้นเทา (วิทยา วิทยอำนวยคุณ, 2546) โดยเริ่มแรกจากเข้าทำงานในโรงงานไฟฟ้าที่มณฑลกานซู ด้วยความเฉลียวฉลาดก่อปรเป็นผู้อัยาศยดีและเข้าสังคมเก่ง ส่งผลให้เขาได้รับมอบหมายในหน้าที่สำคัญต่าง ๆ เช่น ประธานสันนิบาตเยาวชนคอมมิวนิสต์แห่งมณฑลกานซู เลขานุการพรรคคอมมิวนิสต์มณฑลกุ้ยโจวและเขตปกครองตนเองทิเบต ด้วยผลงานที่ได้ปฏิบัติงานมาส่งผลให้เขา ได้รับการยอมรับทั้งจากประชาชนและสมาชิก

พรรค ทำให้ได้รับเลือกเป็นเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์สาธารณรัฐประชาชนจีน (สันติ ตั่งรพีพากร, 2544)

สาธารณรัฐประชาชนจีนภายใต้การนำของ หู จิ้นเทา และคณะบริหารพรรคคอมมิวนิสต์ ส่งผลให้จีนมีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่มั่นคงและสามารถขึ้นไปเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจอันดับ 2 ของโลกได้ในตลอดช่วงสมัยการดำรงตำแหน่ง (ปิยะภพ มะหะมัด, 2559) และในยุคนี้รัฐบาลจีนมีการสนับสนุนนโยบายด้านอวกาศและสามารถดำเนินนโยบายจนประสบความสำเร็จ ทำให้จีนกลายเป็นประเทศที่มีบทบาทสำคัญบนเวทีโลก (เสาวนีย์ ปัญญาสังข์, 2555) ประกอบกับแนวคิดหลักในการบริหารและดำเนินนโยบายของ หู จิ้นเทา ที่ให้ความสำคัญกับสันติภาพและสร้างความร่วมมือความเจริญร่วมกันของโลกกับประเทศต่าง ๆ จึงส่งเสริมให้ภาพลักษณ์ของสาธารณรัฐประชาชนจีนในยุคสมัยนี้ดีขึ้นอย่างยิ่งจากมุมมองของนานาชาติประเทศ(บุญศักดิ์ แสงระวี, 2550) ทำให้ หู จิ้นเทา เป็นหนึ่งในผู้นำที่มีความสำคัญต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน

ประวัติส่วนตัวและครอบครัว

หู จิ้นเทา (Hu Jintao, ค.ศ. 1942-ปัจจุบัน) เกิดเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม ปี ค.ศ. 1942 ที่อำเภอเมือง ไทโจว มณฑลเจียงซู (Jiangsu) ปู่ทวดของ หู จิ้นเทา ชื่อ หู เสินหยวน ภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่หมู่บ้านต้าเคิน อำเภอจีซี มณฑลอานฮุย (Anhui) ก่อนจะย้ายมาอาศัยที่มณฑลเจียงซู

หลังจากย้ายมาปทุมทวดของหู จิ่นเทาเปิดร้านขายใบชา ที่ชื่อว่า “ร้านชาหู หยวนไท่” จากนั้นมาตระกูลหูตั้งถิ่นฐานที่มณฑลเจียงซู โดยทำอาชีพขายใบชา ต่อมาบิดาของ หู จิ่นเทา (หู เจิงอวี่) ได้ขยายกิจการขายใบชาเพิ่มขึ้นเป็น 7 ร้านทำให้ฐานะของตระกูลหูมีความมั่งคั่ง จนกระทั่งใน ปี ค.ศ. 1938 กิจการของตระกูลหูได้ถูกทำลายทรัพย์สินไปเป็นจำนวนมากโดยทหารญี่ปุ่นในช่วงเหตุการณ์การสังหารหมู่ที่นานกิงทำให้ฐานะของตระกูลหูตกต่ำลง แต่เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ตระกูลหูรอดพ้นจากการปฏิวัติวัฒนธรรมในสมัยท่านประธาน เหมา เจ๋อตง (Brown, 2012: 1-4)

หู จิ่นเทา มีภรรยาหนึ่งคนชื่อ หลิวหย่งชิง ทั้งคู่ได้สมรสและให้กำเนิดบุตรชายและบุตรธิดา คือ หู ไท่เฟิง และ หู ไท่ชิง ที่มีมณฑลกานซู (วิทยา วิทยอำนาจคุณ, 2546: 50-51)

อุปนิสัยส่วนตัว

หู จิ่นเทา มีลักษณะและอุปนิสัยที่โดดเด่น 2 ประการ ได้แก่ การประพฤติตัวได้เหมือนผู้ใหญ่และติดตามพรรคอย่างใกล้ชิด ในวัยเด็ก หู จิ่นเทา เป็นผู้มีความรัก พุดจาเรียบร้อย ไม่เคยไปสร้างปัญหา ทุกคำพูดจะผ่านการไตร่ตรองก่อนพูดออกไปเสมอ และในปี ค.ศ. 1958 ประเทศจีนเข้าสู่เหตุการณ์ก้าวกระโดดไกล โรงเรียนได้หยุดเรียนและให้นักเรียนไปใช้แรงงานเพื่อให้นักเรียนได้สัมผัสชีวิตจริง การหยุดเรียนสร้างความไม่พอใจให้แก่เด็กและผู้ปกครองจำนวนมาก เมื่อ หู จิ่นเทา ได้ยินคนออกมาโต้แย้ง

ทางโรงเรียนในประเทศไทยนี้ หู จิ้นเทา มักจะกล่าวว่า “บ่นไปจะไปมีประโยชน์อะไรเล่า ปัญหาไม่ใช่ว่าจะแก้ไขได้บ่นไปไม่ได้มีผลคืออะไรเลย” นอกจากนี้อีกคำที่ หู จิ้นเทา มักจะกล่าวอยู่เสมอ คือ “ไม่ต้องไปกระทำการใดที่แย้งกับพรรค” (วิทยา วิทยอำนาจคุณ, 2546: 18-19) สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความจงรักภักดีต่อพรรคคอมมิวนิสต์ของ หู จิ้นเทา

ในวัยหนุ่ม หู จิ้นเทา ศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยชิงหัว (Tsinghua University) งานอดิเรกคือศิลปะการเต้นรำ ท่านมีความขยันและมีความสามารถมากจนได้รับคัดเลือกให้เป็นหัวหน้าคณะนาฏศิลป์ทั้งที่ท่านถือเป็นน้องเล็กของชมรม หู จิ้นเทา เคยร่วมการแสดงการเต้นรำกับนักศึกษาการละครปักกิ่งและได้รางวัล

การที่ท่านเลือกศึกษาศิลปะการบันเทิงยังมีส่วนช่วยเหลือหลอมให้ท่านประสบความสำเร็จในเส้นทางการเมืองคือฝึกการควบคุมอารมณ์ ฝึกการบริหารงานเพราะต้องดูแลสมาชิกกว่า 320 คนในคณะ หน่วยวิจัยของมหาวิทยาลัยชิงหัวได้มีการสำรวจเปรียบเทียบพบว่านักศึกษาที่เคยเป็นสมาชิกคณะนาฏศิลป์มีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่านักศึกษาท่านอื่น เพราะผู้ที่ชื่นชอบศิลปะมักมีลักษณะ คบค้าสมาคมเก่งนิสัยร่าเริง และสามารถประสานงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี (วิทยา วิทยอำนาจคุณ, 2546: 35-37)

ในขณะที่ศึกษา หู จิ้นเทา ยังได้รับเลือกเป็นพี่เลี้ยงซึ่งทำหน้าที่ดูแลนักศึกษาใหม่ เนื่องจากเจียง นานเสียง อธิการบดีมหาวิทยาลัยชิงหัว ในขณะนั้น มีแนวคิดที่ต้องการจะผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการและการเมือง จึงได้เสนอให้คัดเลือกนักศึกษาดีเด่นมาเป็นพี่เลี้ยงให้

นักศึกษารุ่นน้อง เพราะนอกจากจะได้ฝึกวิชาการแล้วยังได้ฝึกความคิดอ่าน โดยจะได้รับค่าตอบแทน 17 หยวน และ หู จින්เทา ยังได้รับคัดเลือกให้เป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ในระหว่างศึกษาที่มหาวิทยาลัย (Brown, 2012: 7-8)

ประวัติการศึกษา

หลังจากจบการศึกษาในระดับมัธยม หู จින්เทา เข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยชิงหัว (Tsinghua University) สาขาวิชาวิศวกรรมชลประทาน ในปี ค.ศ. 1959 เหตุผลหนึ่งที่ทำให้ หู จින්เทา เลือกเรียนด้านวิศวกรรมชลประทานเพราะมีค่านิยมในขณะนั้นคือ การทำงานทางด้านชลประทานคือ การอุทิศตนให้กับคอมมิวนิสต์ (Davis, 2008: 18-19)

เส้นทางทางการเมือง หู จින්เทา

ภายหลัง หู จින්เทา ได้จบการศึกษาที่มหาวิทยาลัยชิงหัว ในปี ค.ศ. 1965 ต่อมาปี ค.ศ. 1966 ได้เกิดการปฏิวัติวัฒนธรรมขึ้นภายในต้นนโยบายของ เหมา เจ๋อตง (Mao Zedong) ซึ่งหลายคนมีทัศนะว่า การปฏิวัติดังกล่าวทำให้หลายคนใช้ชีวิตได้ยากลำบาก แต่ในมุมมองของนิสิตกลับมองว่า การปฏิวัติดังกล่าวได้กลายเป็นใบเบิกทาง เส้นทางทางการเมืองของ

หู จิ้นเทา (Hu Jintao) ที่จะได้ขึ้นไปเป็นเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ในอนาคต

ในปี ค.ศ. 1964 หู จิ้นเทาได้ทำการเข้าร่วม พรรคคอมมิวนิสต์จีน (Chinese Communist party) และได้จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยชิงหัว (Tsinghua University) ช่วงเวลาดังกล่าวคือยุคแห่งความวุ่นวาย มหาวิทยาลัยในปักกิ่งถูกปิดตัวลง จากผลกระทบของการปฏิวัติวัฒนธรรม ทำให้ หู จิ้นเทา กลายเป็นนักเรียนรุ่นสุดท้ายที่ได้รับปริญญาและจบการศึกษาเพียงรุ่นเดียว (Ewing, 2003: 19)

ในปี ค.ศ. 1968 หู จิ้นเทา กับเพื่อนร่วมรุ่นไปปฏิบัติงานที่สถานีไฟฟ้าพลังน้ำหลิวเจียเสีย ตำแหน่งเจ้าหน้าที่แผนวิศวกรรมภาคสี่ กระทรวงชลประทาน มณฑลกานซู เป็นเวลามากกว่า 10 ปี ซึ่งถือเป็นงานที่ยากลำบาก แต่ด้วยความรู้และความสามารถจากการปฏิบัติงาน ประกอบกับมีความรู้และความเข้าใจสภาพการเมืองเป็นอย่างดี ทำให้ หู จิ้นเทา ได้มีโอกาสเข้าพบ ผู้นำและคณะกรรมการก่อสร้างแห่งกานซูรวมไปถึงบรรด เลขาธิการชิงหัว (Deputy Party Secretary of Tsinghua) อย่าง ช่ง ปิง (Song ping) ซึ่งเป็นผู้อุปถัมภ์ หู จิ้นเทา ให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ โดยในปี ค.ศ. 1980 ช่ง ปิง ได้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการคณะกรรมการก่อสร้างฯ ได้ทำการสนับสนุนให้ หู จิ้นเทา ดำรงตำแหน่ง

เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์มณฑลกานซู (Gansu) แห่งประเทศจีน ซึ่งต่อมาได้รับการเข้าศึกษาต่อที่ โรงเรียนคอมมิวนิสต์¹¹ (Ewing, 2003: 20)

ในสมัยชาพรรคคอมมิวนิสต์ครั้งที่ 12 ค.ศ 1982 นายกรัฐมนตรีหู เหย่าปัง (Hu Yaobang) ได้ปรึกษากับ เต็ง เสี่ยวผิง เรื่องการแต่งตั้งผู้นำสันนิบาตเยาวชนแห่งมณฑลกานซู¹² ซึ่งทางหู เหย่าปัง ได้มีความเห็นว่า หู จินเทา มีความเหมาะสมมากที่สุด เนื่องจากทำงานได้ดีและรวดเร็ว ผู้นำหลายคนยอมรับ ทำให้ในเวลาต่อมา หู จินเทา ได้รับการแต่งตั้งเป็นสันนิบาตเยาวชนแห่งมณฑลกานซู (Ewing, 2003: 21)

¹¹ โรงเรียนดังกล่าว จะมีลักษณะการสอนที่เน้น ปลูกฝังอุดมการณ์คอมมิวนิสต์ และความคิดของผู้นำประเทศ รวมไปถึงศึกษานโยบายของพรรคคอมมิวนิสต์ที่ดำเนินการอยู่ โดยโรงเรียนดังกล่าวเปรียบเสมือนเส้นทางการเมืองให้คนรุ่นใหม่ไปดำรงตำแหน่งที่สำคัญในอนาคต

¹² สันนิบาตเยาวชน ในเริ่มแรกเป็นกลุ่มเยาวชนที่มีอุดมการณ์ประชาธิปไตย แต่ภายหลังได้เปลี่ยนเป็นอุดมการณ์คอมมิวนิสต์แทน โดยเป็นกลุ่มสำหรับเยาวชนตั้งแต่อายุ 15- 30 ปี และการเข้ามาดำรงตำแหน่งที่สำคัญหรือสมาชิก จะมาจากภูมิหลังไม่ว่าจะเป็น การศึกษา พฤติกรรม และผลงาน

ช่วงดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ มณฑลกุ้ยโจว (Guizhou)

ในปี ค.ศ. 1985 ถึง ค.ศ. 1989 ก่อนที่ หู จิ้นเทา จะได้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ มณฑลกุ้ยโจว หู จิ้นเทา ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการฝ่ายโฆษณาชวนเชื่อของพรรค (Director of the party Propaganda) แต่ภายหลังตำแหน่งดังกล่าวได้มอบให้กับ จู เฮาซี (Zhu Houze) อย่างไรก็ตาม การได้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการฯ มณฑลกุ้ยโจว กลายเป็นหนึ่งในผลงานที่มีชื่อเสียงอย่างมาก เพราะสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนของ มณฑลกุ้ยโจว จนมีชื่อเสียงและกลายเป็นบันไดอีกขั้นที่นำไปสู่เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ในที่สุด (Miller, 2002: 6)

ในปี ค.ศ. 1985 หู จิ้นเทา ได้รับให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ มณฑลกุ้ยโจว ซึ่งเหตุการณ์เกิดจาก หู เย่าปัง (Hu Yaobang) เลขาธิการพรรค กุ้ยโจวได้ลงจากตำแหน่ง หลังจากไม่สามารถแก้ไขความรุนแรงของนักศึกษา ภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำและผลการเกษตรปีนี้ลดลงทำให้ หู จิ้นเทา แก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้ (สันติ ตั้งรพีพากร, 2544)

ด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม หู จิ้นเทา ได้มีความพยายามมุ่งเน้นในการระดมคนและเงินทุนจำนวนมากเข้าไปโครงการเกษตรกรรมและมุ่งเน้นให้สร้างโรงงานผลิตอาหารแห้ง หรืออาหารแปรรูปต่าง ๆ เพื่อสามารถสร้างสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มและเพิ่มผลิตผลได้

ด้านเศรษฐกิจ หู จิ้นเทา ปรับเปลี่ยนทัศนคติของตลาดใน
มณฑลกุ้ยโจว แต่เดิมที่เป็นระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง ให้เป็นระบบ
เศรษฐกิจแบบเสรีที่เน้นให้มีการนำสินค้าออกมาค้าขายมากขึ้น

ด้านสังคม ในปี ค.ศ. 1986 มณฑลกุ้ยโจว ได้เกิดการประท้วงของ
กลุ่มปัญญาชนเสรีนิยม ได้ออกมาวิพากษ์วิจารณ์และต่อต้าน หู เย่าปิง ใน
การทำงาน รวมถึงได้ออกมาต่อต้านแนวทางปฏิรูปนโยบายตั้ง เสี่ยวผิง
ที่ต้องการให้คนรุ่นใหม่เข้ามาการนำพรรค โดยได้ทำการกดดัน และ
เบียดเบียนให้คนรุ่นเก่าเข้ามาทำงานแทน แต่ หู จิ้นเทา ไม่ได้มีท่าทีจะ
ต่อต้าน หรือสั่งควบคุมกลุ่มดังกล่าว แต่ยังให้ที่พักพิงและสนับสนุนแก่กลุ่ม
คนปัญญาชนเสรีนิยม ที่มีความรู้และความสามารถ

การดำรงตำแหน่งเลขาธิการในเขตปกครองมณฑลตนเองทิเบต (Tibet)

ในปี ค.ศ. 1988 ตำแหน่งงานดังกล่าว ถือเป็นงานที่ยากและม
ความท้าทายมากที่สุด เนื่องจากในทิเบตมีปัญหาคือความพยายามแบ่งแยก
ทิเบตออกจากการปกครองของประเทศจีน เนื่องจากช่วงปฏิวัติวัฒนธรรม
ที่มีการทำลายหนังสือและวัตถุโบราณที่สำคัญ ปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ล้ำ
หลังและยากจน ซึ่งยังไม่ได้มีการพัฒนาการด้านการเกษตรและปศุสัตว์
อย่างยั่งยืนและมั่นคง ส่งผลให้ชาวไร่และเจ้าของฟาร์มยังไม่หลุดพ้นจาก
ความยากจนได้ ปัญหาด้านบุคลากรและการศึกษา ประชากรส่วนใหญ่ไม่มี

ความรู้ด้านการศึกษาและเทคโนโลยี ทำให้ทิเบตมีการพัฒนาที่ล่าช้าอย่างมาก (สันติ ตังรพีพากร, 2544)

ภายหลัง หู จින්เทา รั้บทราบปัญหาดังกล่าว จึงได้สรุปมาเป็นประเด็นในการแก้ไขปัญหาและการสร้างความรักชาติและเป็นหนึ่งเดียวกับจีน รวมไปถึงพัฒนาคุณภาพชีวิต ดังต่อไปนี้

ด้านความมั่นคงของชาติและทิเบต หู จින්เทา ได้ทำการเชิญผู้นำทิเบตระดับสูง มาสร้างความเข้าใจร่วมกัน และกล่าวว่าจะพรรคคอมมิวนิสต์ไม่มีการดำเนินนโยบายการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับชนชาตินั้น ทำให้ผู้นำทิเบตคือ ปานเซน ลามะ¹³ ที่ 10 ที่เปรียบเสมือนประมุขและผู้นำทางจิตวิญญาณของชาวทิเบต พึงพอใจกับคำพูดของ หู จින්เทา แต่เกิด

¹³ ในทิเบต ลามะ มีความหมายว่า พระครูหรือผู้นำทางจิตวิญญาณทางศาสนาพุทธ ซึ่งผู้นำดังกล่าวมีชื่ออยู่ ได้แก่ ปัญเชน ซึ่งหมายถึง บัณฑิตหรือผู้ศึกษาในภาษาทิเบต และเมื่อเป็น ปัญเชน ลามะ จึงหมายถึงพระครูผู้ยิ่งใหญ่ หรือผู้ศึกษาศาสนาพุทธอย่างท่องแท้ ซึ่งตำแหน่งนี้จะมีความผูกพันหรือเกี่ยวข้องกับราชสำนักจีนมากกว่า และทาไล ที่แปลว่า ทะเล หรือไกลโพ้น ในภาษามองโกล ดังนั้นเมื่อ ทาไล ตามะ จะมีความหมายว่า พระอาจารย์ผู้มีความรู้ลุ่มลึกตั้งมหาสมุทรที่กว้างขวาง ซึ่งตำแหน่งนี้เกิดจาก อัล ทานช่าน หลานของ เจง กิสช่าน เป็นผู้แต่งตั้งตำแหน่งทั้ง ปัญเชน ลามะ และ ทาไล ตามะ เป็นตำแหน่งผู้ปกครองของทิเบตทั้งคู่ และคอยสลับกันปกครอง (มโน เลหาวิช, 2565)

เหตุการณ์ไม่คาดฝันเมื่อ ปานเซน ลามะที่ 10 ได้เสียชีวิตกะทันหัน ทำให้เกิดการจลาจลมากยิ่งขึ้น ทำให้ หู จින්เทา ต้องประกาศใช้กฎอัยการศึกเพื่อควบคุมผู้ประท้วงในเมืองลาซา (Lhasa) ซึ่งการใช้กฎอัยการศึก ช่วยให้ทิเบตกลับมาสงบสุขอีกครั้งหนึ่ง

ด้านความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและชีวิตชาวทิเบต หู จින්เทา ได้ปรับเปลี่ยนการเกษตรให้มีการปลูกพืชที่มีความหลากหลายมากขึ้น รวมไปถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงให้เป็นเศรษฐกิจแบบการค้าเพื่อให้เกิดการขายมากขึ้น

ด้านการพัฒนาผู้คน หู จින්เทา ได้พยายามสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ โดยการพัฒนาหลักสูตรและการศึกษาอย่างเร่งด่วน เนื่องจากบุคลากรดังกล่าว จะกลายเป็นแรงงานที่สำคัญในการพัฒนาคนในพื้นที่

เส้นทางการเมืองสู่พรรคคอมมิวนิสต์

ปี ค.ศ. 1992 ในการประชุมของพรรคคอมมิวนิสต์ครั้งที่ 14 ถือเป็นจุดเปลี่ยนและจุดเริ่มต้นทางการเมืองระดับประเทศอย่างแท้จริง เมื่อ หู จින්เทา ได้รับแจ้งจากกลุ่มระดับสูงให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการประจำกรมการเมือง (Politburo Standing Committee) ซึ่งผู้ที่จัดสรรให้ หู จින්เทา ดำรงตำแหน่งดังกล่าวคือ เต็ง เสี่ยวผิง เนื่องจาก หู จින්เทา มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ทั้งสี่คือ นักปฏิวัติ ความเยาว์วัย ความรอบรู้ และความเป็นมืออาชีพ และอีกคนที่ทำให้ หู จින්เทา ได้รับตำแหน่งดังกล่าวคือ

หลง ผิงเป็นผู้ให้คำแนะนำแก่ เต็ง เสี่ยวผิง ว่าควรเลือก หู จิ้นเทา ภายหลัง จบการประชุม เจียง เจ๋อหมิน (Jiang Zemin) ได้กล่าวถึง หู จิ้นเทา ว่า “ท่านผู้นี้คือ หู จิ้นเทา เขาผู้นี้อายุยังไม่ถึง 50 ปี อายุตอนนี้เพียง 49 ปี เท่านั้น (วิทยา วิทยอำนาจคุณ, 2546: 70)

ในปี ค.ศ. 1998 การประชุมสมัชชาผู้แทนราษฎรครั้งที่ 9 หู จิ้นเทา ได้รับเลือกให้เป็นรองประธานาธิบดี ซึ่งถือเป็นรองประธานาธิบดีที่อายุน้อยที่สุดที่เคยมีมาในวัย 55 ปี และ เจียง เจ๋อหมินได้สนับสนุนให้ หู จิ้นเทา ในการทำหน้าที่ภารกิจต่าง ๆ ที่มีความสำคัญ เพื่อสร้างความเข้าใจใหม่แก่ชาวจีนที่เคยเชื่อว่า ตำแหน่งรองประธานาธิบดี “เป็นตำแหน่งที่มีที่นั่ง แต่ไม่มีอำนาจ” แต่เป็น “เป็นตำแหน่งที่มีที่นั่ง และมีอำนาจจริง” (วิทยา วิทยอำนาจคุณ, 2546, 73)

สิ่งแรกที่ หู จิ้นเทา ได้ดำเนินคือการดำเนินนโยบายความสัมพันธ์กับญี่ปุ่น ที่ได้สร้างภาพลักษณ์ใหม่ว่า ผู้นำจีนจะต้องใจร้อนและโผงผาง ได้กลายเป็นผู้นำที่ใจเย็น มีความสุขุมมากขึ้น และการดำเนินนโยบายความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกา การได้เข้าพบพูดคุยกับวุฒิสภาของสหรัฐอเมริกาในการตอบปัญหาต่อคำถามต่าง ๆ การไว้อาลัยแก่ผู้วายชนม์ในเหตุการณ์ เพิร์ลฮาร์เบอร์ (Pearl Harbor) และเหตุการณ์เครื่องบินชนตึก (เหตุการณ์ 9/11) รวมไปถึงได้พูดคุยกับผู้แทนขององค์กรจีนต่าง ๆ ในมลรัฐอเมริกา และการเข้าพบเลขาธิการสหประชาชาติ (ในขณะนั้น) นาย โคฟี แอนนัน (Kofi Annan) และประธานธนาคารโลก นายปาสกัล ลามี (Pascal Lamy) เหตุการณ์สำคัญต่อมาที่ทำให้ประชาชนเชื่อมั่นและนับถือต่อ หู จิ้น

เทา คือ วันที่ 8 พฤษภาคม ค.ศ. 1999 เหตุการณ์ที่ระเบิดที่สถานทูตจีนที่เมืองเบลเกรด ประเทศยูโกสลาเวีย ทำให้นักและชาวจีนเสียชีวิตจำนวน 3 ราย โดย หู จින්เทา ได้ขอให้ชาวจีนใจเย็นต่อเหตุการณ์ดังกล่าว และได้แสดงจุดยืนอย่างซันซังให้ผู้รับผิดชอบต่อเหตุการณ์ดังกล่าว

ในการประชุมพรรคคอมมิวนิสต์จีนครั้งที่ 16 ที่จะเริ่มต้นขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2002ซึ่งจะเป็นพิธีการที่ส่งมอบตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ให้ หู จින්เทา ได้เกิดอุปสรรคต่าง ๆ ขึ้นมาไม่ว่าจะเป็นช่วงเดือนพฤษภาคม เจิง ซิงหง (Zeng Qinghong) รองประธานาธิบดีในขณะนั้นได้แนะนำว่า เจียง เจ๋อหมิน ควรดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการพรรคต่อไป ภายหลังจากพุดคุยได้มีการเพิ่มตำแหน่งคณะกรรมการการเมืองฝ่ายถาวรจากเจ็ดขึ้นมาเป็นเก้าคน และมีการปรับตำแหน่งทางการเมืองอย่างฮวน จู (Huang Ju) เลขาธิการพรรคเซียงไฮ้ และเจีย ซิงหลิน (Jia Qinglin) เลขาธิการพรรคปักกิ่ง ที่ได้ย้ายมาที่ศูนย์กลางเพื่อรอรับตำแหน่งคณะกรรมการการเมืองฝ่ายถาวร(PSC) ที่ตำแหน่งวางอยู่สองตำแหน่งและเหอ กั๋วเฉียง เลขาธิการพรรคฉงชิ่งซึ่งมีศักดิ์เป็นหลานของ เหมา เจ๋อตง ได้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายจัดตั้งคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์ (Headquarter of the CCP Organization Department) และมีการแต่งตั้งตำแหน่งอื่น ๆ เพื่อสร้างรากฐานอำนาจและอิทธิพลให้มาสนับสนุน เจียง เจ๋อหมินในการสืบทอดตำแหน่งเลขาธิการพรรคไปอีกสมัย แต่สุดท้ายแล้ว หู จින්เทา ก็เป็นผู้ได้รับเสียงข้างมากจากการประชุม

ครั้งที่ 16 ของพรรคฯ และได้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคนต่อไป (Josep Fewsmith, 2002 : 1-4)

นโยบายที่สำคัญในสมัยประธานาธิบดี หู จิ้นเทา

ในการประชุมพรรคคอมมิวนิสต์จีนครั้งที่ 16 ที่จะเริ่มต้นขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2002 ได้มีพิธีการส่งมอบตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ให้ หู จิ้นเทา จากการรับรองคะแนนเสียงจากพรรคคอมมิวนิสต์และตำแหน่งประธานาธิบดีจากการรับรองคะแนนเสียงจากสภาประชาชนแห่งชาติ (Josep Fewsmith, 2002) เมื่อได้รับการดำรงตำแหน่ง หู จิ้นเทา ได้ดำเนินนโยบายดังต่อไปนี้

นโยบายจีนเดียว (One-China Policy)

ประเทศจีนได้พยายามยืนยันหยัดว่าไต้หวันเป็นส่วนหนึ่งของประเทศจีน และไม่ต้องการให้ประเทศอื่น ๆ เข้ามาแทรกแซงอำนาจอธิปไตยอันดีของประเทศจีน ในช่วง ปี ค.ศ. 2003 ประเทศสหรัฐอเมริกาและไต้หวันได้มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เนื่องมาจากการที่ไต้หวันซื้อขายอาวุธสงครามกับประเทศสหรัฐอเมริกาประเทศจีนจึงพยายามออกมาคัดค้านการที่รัฐบาลสหรัฐอเมริกาทำการซื้อขายอาวุธสงครามให้กับไต้หวัน ซึ่งการกระทำเช่นนี้ ส่งผลให้ประเทศจีนเป็นกังวลอย่างมากในด้านของภัยคุกคาม

ระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศจีน และไต้หวัน ซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกาได้ใกล้ชิดกับไต้หวัน และมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ประเทศจีนเลยพยายามสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับไต้หวันด้วยการใช้นโยบายจีนเดียว ในการสร้างความกลมเกลียวกันระหว่างประเทศจีนและไต้หวัน โดยพยายามขับเคลื่อนการรวมประเทศให้สำเร็จ เพราะการพยายามรวมประเทศ คือความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชนที่ต้องการสันติภาพและการพัฒนา ซึ่งต่อมาในช่วงเดือน มกราคม ปี ค.ศ. 2012 ไต้หวันได้มีการเลือกตั้งครั้งใหม่อีกครั้ง ทำให้นาย หม่า อิงจิว ขึ้นเป็นประธานาธิบดีไต้หวัน เป็นสมัยที่ 2 ซึ่งส่งผลดีต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจีนและไต้หวันโดยประธานาธิบดี หม่า อิงจิว ได้ทำการออก นโยบาย 3 ไม่ กับประเทศจีน คือ ไม่ประกาศเอกราช, ไม่รวมชาติและไม่ใช้กำลังแก้ไขปัญหา ระหว่างประเทศ (เสาวนีย์ ปัญญาสังข์, 2555: 87-93)

นโยบายป้องกันประเทศ (Defense Policy)

ประธานาธิบดี หู จิ่นเทา ได้พยายามพัฒนากองทัพให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น คือการปรับปรุงอาวุธให้มีความทันสมัยปรับปรุงโครงสร้างกองทัพให้มีความก้าวหน้าต่อกาลเวลา ยุทธการแบ่งแยกดินแดน แต่สนับสนุนการรวมดินแดน ควบคุมการใช้อาวุธนิวเคลียร์และการป้องกันอาวุธนิวเคลียร์ (Nuclear Deterrent Force) ใช้หลักการไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ก่อน (No First Use Doctrine) รัฐบาลจีนเน้นย้ำว่าจีนมีอาวุธนิวเคลียร์ใช้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น มีไว้เพื่อป้องกันประเทศ ประเทศจีนจะไม่

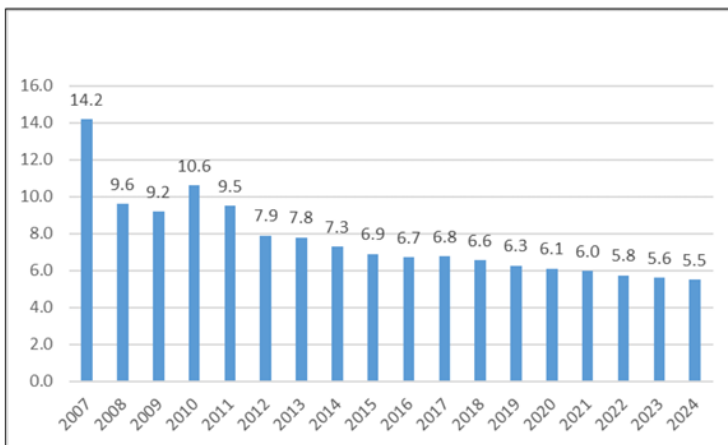
ใช้อาวุธนิวเคลียร์ในการคุกคามประเทศอื่น ๆ ก่อน ยุทธศาสตร์เกี่ยวกับนิวเคลียร์จะใช้เพื่อปกป้องประเทศเพียงเท่านั้น การดำเนินการดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้การดำเนินการของ Central Military Commission (CMC) การดำเนินการดังกล่าวจะต้องอยู่บนหลักพื้นฐานของการปกป้องจีนจากการโจมตีด้วยอาวุธนิวเคลียร์ (เสาวนีย์ ปัญญาสังข์, 2555: 107-109)

นโยบายด้านอวกาศ (Space Policy)

ประธานาธิบดี หู จิ่นเทา ได้เห็นถึงความสำคัญและการพัฒนาขีดศักยภาพทางวิทยาศาสตร์อวกาศ ท่านเล็งเห็นว่าจะต้องสนับสนุนวิทยาศาสตร์อวกาศให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการถ่วงดุลอำนาจกับประเทศมหาอำนาจ รวมถึงเป็นการประกาศขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์อวกาศของประเทศจีนให้สายตาประชาชนหลาย ๆ ประเทศได้ประจักษ์ เห็นได้จากประเทศจีนประสบความสำเร็จในการส่งโมดูลเทียนกง-1 ซึ่งเป็นห้องทดลองอวกาศไร้มนุษย์บังคับ ขึ้นสู่วงโคจรได้สำเร็จ และปฏิบัติการอวกาศเชิงโจวในหลาย ๆ ภารกิจ อาทิ ภารกิจปฏิบัติการส่งมนุษย์ขึ้นสู่อวกาศ ซึ่งในภารกิจนี้ ทำให้ประเทศจีนทำสำเร็จในการส่งมนุษย์ขึ้นไปยังอวกาศพร้อมกันถึง 3 นาย ขึ้นสู่อวกาศสำเร็จ ในเดือน กันยายน ปี ค.ศ. 2008 (เสาวนีย์ ปัญญาสังข์, 2555: 110-112)

นโยบายด้านเศรษฐกิจ (Economic Policy)

ประเทศจีนได้รับผลกระทบมาจากวิกฤติเศรษฐกิจโลก อาทิ วิกฤติเศรษฐกิจแฮมเบอร์เกอร์ ซึ่งเริ่มขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 2007 และรุนแรงขึ้นในปี ค.ศ. 2008 ส่งผลให้สถาบันการเงินภาคอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์ และตลาดหุ้น เกิดวิกฤติขึ้น โดยที่ประเทศในเอเชียส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบด้วย และประเทศจีนมีอาจพ้นจากวิกฤติเศรษฐกิจได้ เช่นเดียวกัน เพราะพื้นฐานเศรษฐกิจหลักมาจากการพึ่งตลาดการส่งออก จากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ สำหรับประเทศจีนพบว่าอัตราการส่งออกสินค้า ลดลงเป็นอย่างมาก เนื่องด้วยปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ สหรัฐอเมริกาและประเทศคู่ค้าอื่น ๆ ทำให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศจีนลดลงอย่างเห็นได้ชัด จากร้อยละ 14.2 ใน ปี ค.ศ. 2007 เหลือ 9.6 ใน ปี ค.ศ. 2008 โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมจำพวกสิ่งทอ, เสื้อผ้า, รองเท้า, ของเล่นเด็ก และเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกหลักของประเทศจีน ส่งผลต่อเนื่องให้อัตราการว่างงานในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มสูงขึ้น ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวจากวิกฤติเศรษฐกิจโลก ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ของประเทศจีนลดลงจากร้อยละ 14.2 ในปี ค.ศ. 2007 เหลือร้อยละ 9.6 และ 9.2 ในปี ค.ศ. 2008 และ 2009 ตามลำดับ ผลกระทบที่ตามมาส่งผลให้คนว่างงานเป็นจำนวนมาก นักศึกษามหาวิทยาลัยที่จบมาในแต่ละปี มีโอกาสได้งานที่ต่ำ (ศิริพร ดาบเพชร, 2558: 109)

ภาพที่ 1 : แผนภาพการเติบโตของ GDP ของประเทศจีน ปี ค.ศ. 2007 - 2024

ที่มา: (Wayne M, Morrison, 2014)

ในช่วงปี ค.ศ. 2008 รัฐบาลของประเทศจีนได้พยายามเร่งแก้ปัญหาเงินฝืดและคนว่างงาน โดยปฏิบัติการระดมงบประมาณกว่า 4 ล้านล้านหยวน เข้าสู่ระบบเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว และรวมถึงแก้ปัญหาการส่งออกของสินค้า เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่รัฐบาล งบประมาณส่วนหนึ่งถูกนำไปใช้ลงทุนในการก่อสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ เพื่อสร้างการจ้างงานให้กับประชาชนและการหมุนเวียนทางระบบเศรษฐกิจ (ศิริพร ดาบเพชร, 2558: 109)

แผนการเช่นนี้ ช่วยส่งเสริมการลงทุนและการบริโภคภายในประเทศได้ และยังช่วยป้องกันและรักษาระดับความมั่นคงของการชะลอตัวอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจประเทศจีน ส่งผลให้เศรษฐกิจประเทศจีนสามารถกลับมาฟื้นตัวในปี ค.ศ. 2010 โดย GDP เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10.6 อัตรา GDP โดยเฉลี่ยระหว่าง ปี ค.ศ. 2009 ถึง ค.ศ. 2011 อยู่ร้อยละ 9.7 ซึ่งประเทศจีนต้องตระหนักถึงเรื่องเศรษฐกิจอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น พรรคคอมมิวนิสต์จีน ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยผ่านนโยบาย “คืบหน้าอย่างมั่นคง” รัฐบาลจีนใช้นโยบายนี้ในการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศจีนให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้มากที่สุด โดยที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งมีการดำเนินการที่สำคัญคือการส่งเสริมการพึ่งพาตนเองในตลาดภายในประเทศพร้อมลดการพึ่งพาจากตลาดภายนอกประเทศ และลดการใช้พลังงานสิ้นเปลืองและสร้างมลพิษ โดยมีการแบ่งเป้าหมาย คือ เป้าหมายการสร้างสมดุลเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในประเทศจีนและเป้าหมายการส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ (ศิริพร ดาบเพชร, 2558: 110-114)

นโยบายผองดาวอย่างสันติ (Peaceful Rise of China)

เจิง ปี้เจี้ยน (Zheng Bijian) ได้ไปเยือนที่สถาบันบรูคคิงส์ กรุงวอชิงตัน ดีซี ในฐานะประธานที่ปรึกษาด้านการเมืองของพรรคคอมมิวนิสต์จีน ในวันที่ 16 มิถุนายน ค.ศ.2005 ในสมัยของประธานาธิบดี หู จิ่นเทา ณ กรุงวอชิงตัน ดีซี ประเทศสหรัฐอเมริกา และได้กล่าวเกี่ยวกับการสร้าง

ความไว้วางใจกันระหว่างจีนและสหรัฐฯ เพื่อนำไปสู่การสร้างความร่วมมือในด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ และเน้นว่าจีนมิใช่ภัยคุกคามต่อผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกา โดยนำเสนอผ่านนโยบาย “ผงาดอย่างสันติ” การนำเสนอนี้ได้สอดคล้องกับสุนทรพจน์ของประธานาธิบดี หู จิ่นเทา ที่ได้กล่าวในที่ประชุมในโอกาสครบรอบ 60 ปี แห่งการก่อตั้งสหประชาชาติ ณ องค์การสหประชาชาติในมหานครนิวยอร์ก เมื่อวันที่ 15 กันยายน ค.ศ. 2005 ไว้ว่า (ไชยสิทธิ์ ต้นตยกุล, 2562: 8)

*“...ประชาคมระหว่างประเทศต้องมีความ
ร่วมมืออย่างใกล้ชิดเพื่อลดความ
หวาดระแวงและส่งเสริมการพัฒนา
ร่วมกันเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน
อย่างยั่งยืนของทุก ๆ ประเทศ...”*

นโยบายผงาดอย่างสันตินี้ จะสามารถทำให้เกิดการพัฒนาความร่วมมือในด้านผลประโยชน์ ระหว่างประเทศจีนและสหรัฐอเมริกา ทั้งในด้านมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นต้น โดยประเทศจีนจะต้องยึดแนวทางสันติในการบริหารประเทศและไม่สร้างความหวาดระแวงให้กับสหรัฐอเมริกา (ไชยสิทธิ์ ต้นตยกุล, 2562)

นโยบาย 1234 (One-Two-Three-Four Policy)

ประธานาธิบดี หู จิ่นเทา มีเป้าหมาย 4 ประการ 1) ยึดมั่นในเป้าหมาย: เป้าหมายการเติบโตทางเศรษฐกิจ 8% 2) การจัดระเบียบในเชิงยุทธวิธีในโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เน้นสร้างจุดเด่น ยกระดับคุณภาพประสิทธิภาพ และความคล่องตัว สนับสนุนให้มีการเปลี่ยนระบบการค้าสู่ภายนอกประเทศ 3) จัดการปัญหาของระบบประกันสังคมและระบบจัดเก็บภาษีให้เหมาะสม เพิ่มอัตราค่าแรง และสร้างความเป็นระเบียบให้แก่ระบบเศรษฐกิจ 4) ปฏิรูป 4 สิ่ง ได้แก่ การปฏิรูปโครงสร้างรัฐบาล การปฏิรูปการคลัง การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ และการปฏิรูปพื้นที่ชนบท โดยนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจในยุคสมัยของหู จิ่นเทา ในปี ค.ศ. 2009 เศรษฐกิจของจีนได้แซงหน้าญี่ปุ่นขึ้นเป็นเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของโลก โดยอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากกว่า 10% (ปิยะภพ มะหะมัด, 2559: 124)

นอกจากนี้ประธานาธิบดี หู จิ่นเทา ได้มีการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ชนบท โดยการต่อยอดนโยบายจากประธานาธิบดีคนก่อน คือ เจียง เจ๋อหมิน “นโยบาย 3 เกษตร” คือ ด้านเกษตรกรรม ด้านเกษตรกร และด้านเกษตรหมู่บ้าน ซึ่งเป็นการแยกปัญหาชนบทออกเป็นเรื่องของผลผลิตทางการเกษตร เรื่องความเป็นอยู่ของเกษตรกร และเรื่องของหมู่บ้านอันเป็นสภาพแวดล้อมสำคัญของพื้นที่ชนบท (ปิยะภพ มะหะมัด, 2559: 123)

นโยบายโลกแห่งความสามัคคี/โลกที่ ปองกองกลมเกลียว (Harmonious Society)

นโยบายเรื่องของ โลกแห่งความสามัคคี เกิดขึ้นเมื่อประธานาธิบดี หู จิ่นเทา ต้องการแก้ไขบรรเทาปัญหาความไม่พอใจทางสังคมที่เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากมีความกังวลเพิ่มขึ้นภายในพรรคเกี่ยวกับสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อความไม่เท่าเทียมที่เพิ่มขึ้น รวมถึงการทำลายสิ่งแวดล้อม ซึ่งเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของสังคมและความชอบธรรมของระบอบการปกครองในระยะยาว จึงเกิดเป็นนโยบายนี้ขึ้นมา (CMP STAFF, 2564)

สำนักข่าวซินหัวได้ให้ข้อมูลไว้ว่า ประธานาธิบดี หู จิ่นเทา กล่าวไว้ว่าสังคมประชาธิปไตยต้องประกอบด้วย “ความสามัคคี หลักนิติธรรม ความเสมอภาค ความยุติธรรม ความซื่อสัตย์ ความมีสัมพันธภาพ และความมีชีวิตชีวา” โดยมีการดำเนินการคือสร้างความมุ่งมั่นเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และประสานงานกันเพื่อการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดี และความมั่นคงทางสังคมที่เพิ่มขึ้นเป็นรากฐานสำคัญสำหรับสังคมที่มีความสามัคคีและความเป็นอยู่ที่ดีของประชากร รวมทั้งการรักษาความเสมอภาคทางสังคมการสร้างระบบการจัดการทางสังคมและจัดการกับความขัดแย้งภายในของประชาชนและเพิ่มการรักษาสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น (Xinhua News Agency, 2548)

ซึ่งนโยบายนี้เป็นโครงการระยะยาวและมีความเป็นระเบียบ ทั้งพรรคและรัฐบาลคำนึงอยู่เสมอถึงความรู้สึกของพันธกิจที่ต้องรับผิดชอบใน

การเป็นผู้นำในการสร้างสังคมที่มีความสามัคคีเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่
ราบรื่นของสังคมจีนในอนาคต (Xinhua News Agency, 2548)

บทบาทจีนบนเวทีโลก

จีน-ญี่ปุ่น

ในวันที่ 9-10 และวันที่ 16-17 เมษายน ปี ค.ศ. 2005 เกิดการ
ชุมนุมและเดินขบวนต่อต้านญี่ปุ่นขึ้นในประเทศจีน ผู้ชุมนุมชาวจีน
เดินขบวนต่อต้านญี่ปุ่นในเมืองใหญ่ ๆ เช่น ปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ เทียนจิน ฉิงตู อู่
หั่น กว่างโจว เซินเจิ้น เป็นต้น ส่วนมากโบกสะบัดธงจีน ร้องเพลงชาติ
ตะโกนคำขวัญเป็นจังหวะ เมื่อเดินทางถึงสถานทูต สถานกงสุล บริษัทและ
ห้างสรรพสินค้าญี่ปุ่น จะมีการทำลายทรัพย์สินเกิดขึ้น เช่น ใช้สปีดตาม
หน้าประตู ใช้วัตถุขว้างปาอาคาร ส่งผลให้ทรัพย์สินเสียหายประปรายตาม
สถานทูตและสถานกงสุลญี่ปุ่น นอกจากนี้คนจีนที่ใช้อินเทอร์เน็ตทั่ว
ประเทศจำนวนมาก ยังรณรงค์ล่ารายชื่อสนับสนุนข้อเรียกร้องให้ช่วยกัน
ต่อต้านลัทธิทหารนิยมญี่ปุ่น และคว่ำบาตรไม่ซื้อสินค้าญี่ปุ่น (เชียน ฉีระ
วิทย์, 2549: 107-108)

โดยสาเหตุความขัดแย้งระหว่างประเทศจีนและญี่ปุ่นเกิดจาก
ประเด็นต่อไปนี้ ประเด็นแรกคือการอนุมัติตำราประวัติศาสตร์ในระดับ
มัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 5 เมษายน ปี ค.ศ. 2005
ซึ่งตำราดังกล่าวบิดเบือนการกระทำที่โหดเหี้ยมของญี่ปุ่นในช่วง

สงครามโลกครั้งที่ 2 และผู้นำญี่ปุ่นนิยมไปทำพิธีเคารพดวงวิญญาณของทหารญี่ปุ่นที่ตายในสนามรบสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ถูกศาลอาชญากรรมระหว่างประเทศประหารชีวิตในฐานะเป็นอาชญากรรมสงคราม ทุกครั้งของการประกอบพิธีจะมีชาวเกาหลีและชาวจีนออกมาประท้วงและประณามญี่ปุ่น แต่รัฐบาลญี่ปุ่นแสดงออกว่าเป็นเรื่องภายในของตน (เขียน ธีระวิทย์, 2549: 109-110)

ประเด็นต่อมาเรื่องปัญหาการโต้แย้งกรรมสิทธิ์เหนือหมู่เกาะเตี้ยวหุย (ญี่ปุ่นเรียกว่าเซ็นกากุ) (Diaoyu/Senkaku) สำหรับจีนนั้นถือว่าหมู่เกาะนี้เป็นของจีน ซึ่งถูกญี่ปุ่นยึดไปพร้อมกับไต้หวันในปี ค.ศ. 1895 ต่อมาเมื่อญี่ปุ่นพ่ายแพ้สงครามโลกครั้งที่ 2 ต้องคืนเกาะไต้หวันให้กับจีนจึงต้องคืนหมู่เกาะเตี้ยวหุยด้วย แต่ญี่ปุ่นถือเอาพื้นที่ เกาะเซ็นกากุเป็นของตนเอง (เขียน ธีระวิทย์, 2549: 110) ในปี ค.ศ. 2003 เกิดข้อพิพาทระหว่างจีนกับญี่ปุ่นเหนือหมู่เกาะเตี้ยวหุยเรื่องการสำรวจจุดเจาะหาน้ำมันและแก๊สธรรมชาติในทะเลจีนตะวันออก โดยญี่ปุ่นอ้างพรมแดนโดยใช้หลักเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (economic exclusive zone) ส่วนจีนอ้างพรมแดนโดยใช้หลักไหล่ทวีป (continental shelf) ซึ่งทำให้ความขัดแย้งยิ่งรุนแรงขึ้น รัฐบาลจีนร้องให้มีการเจรจาตกลงเรื่องนี้ตลอดมา หมู่เกาะเตี้ยวหุยจึงเป็นปมปัญหาระยะยาวระหว่างสองประเทศ (เขียน ธีระวิทย์, 2549: 111) ต่อมาในปี ค.ศ. 2012 รัฐบาลญี่ปุ่นทำการประกาศซื้อเกาะ 3 เกาะในหมู่เกาะเซ็นกากุจากเอกชนที่อ้างว่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เหนือหมู่เกาะ

ดังกล่าว จนเกิดเป็นข้อพิพาทระหว่างรัฐบาลจีนกับญี่ปุ่นอีกครั้ง (ศิริพร ดาบเพชร, 2556: 243-244)

ประเด็นสุดท้ายคือ ญี่ปุ่นมีความปรารถนาที่จะได้รับที่นั่งถาวรในคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเป้าประสงค์นี้จะสำเร็จได้ยากถ้าจีนไม่สนับสนุนญี่ปุ่น (เพราะจีนมีสิทธิยับยั้งในฐานะหนึ่งใน 5 มหาอำนาจ) ก่อนหน้าการเดินขบวนประท้วงญี่ปุ่นในจีน เมื่อวันที่ 9-10 เมษายน ปี ค.ศ. 2005 ทางกรจีนสงวนท่าทีเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว แต่แล้วท่าทีของรัฐบาลเด่นชัดขึ้น เมื่อนายกรัฐมนตรี เวิน เจียวเป่า ของจีนได้ประกาศที่กรุงนิวเดลี เมื่อวันที่ 12 เมษายนว่า "มีแต่ประเทศที่รู้จักเคารพความจริงในประวัติศาสตร์ และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นเท่านั้น ที่จะสามารถชนะใจประชาชน จนได้รับความไว้วางใจให้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบที่สูงขึ้นต่อประชาคมนานาชาติ" (เขียน ธีระวิทย์, 2549: 112)

จีน-สหรัฐอเมริกา

ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกาคิดขึ้นอย่างมากในยุคของประธานาธิบดี หู จินเทา โดยสังเกตได้จาก “เหตุการณ์ 11 กันยายน” (11 กันยายน 2001) หรือ รู้จักกันในชื่อ “โศกนาฏกรรม 911” อันมีสาเหตุมาจากกลุ่มก่อการร้าย อัลเคด้า (Al-Qaeda) ซึ่งนำโดย โอซามา บิน ลาดิน (Osama Bin Laden) ได้ส่งหน่วยผู้ก่อการร้ายปล้นเครื่องบินพลเรือนในสหรัฐพุ่งเข้าชนตึกเพนตากอน (Pentagon) และตึกเวิลด์เทรด (World

Trade Center) เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้สหรัฐอเมริกาส่งทหารเข้ามาดูแลความสงบเรียบร้อยในเอเชียมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะในอินเดียนและปากีสถาน (Twomey, Lavoy and Stone, 2005: 3) ซึ่งทางจีนที่ถือเป็นมหาอำนาจในโลกฝั่งเอเชียไม่ได้ออกมาแสดงท่าทีตอบโต้หรือคัดค้านการกระทำดังกล่าวของสหรัฐอเมริกาแต่อย่างใด ในขณะเดียวกันสหรัฐอเมริกามีความระมัดระวังในการกระทำบางสิ่งในประเทศเหล่านี้ที่เป็นการ ยั่วยุหรือทำร้ายจีน (เขียน ชีระวิทย์, 2549: 158-162)

ในการประชุมสุดยอดเอเปค (APEC) ที่ซิดนีย์ ปี ค.ศ. 2004 ประธานาธิบดี หู จิ่นเทา ได้เสนอกลไกส่งเสริมความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู บุช (George W. Bush) ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐฯในขณะนั้นได้ตอบรับข้อเสนอดังกล่าวของประธานาธิบดี หู จิ่นเทา โดยฝ่ายจีนเรียกกลไกส่งเสริมความร่วมมือดังกล่าวว่า “การเสวนาทางยุทธศาสตร์” (Strategic Dialogue) ในขณะที่สหรัฐฯเรียกว่า “การเสวนาระดับโลก” หรือ “การเสวนาระดับอาวุโส” (“Global Dialogue” หรือ “Senior Dialogue”) โดยการเสวนาดังกล่าวกำหนดจัดขึ้นปีละ 2 ครั้ง โดยจีนและสหรัฐฯสลับกันเป็นเจ้าภาพ ครั้งแรกจัดขึ้นที่นครปักกิ่ง (1-2 สิงหาคม 2005) และครั้งที่สองจัดขึ้นที่กรุงวอชิงตัน ดีซี (24-25 มกราคม 2006) (เขียน ชีระวิทย์, 2549: 162-163)

โดยวัตถุประสงค์หลักในการจัดเสวนาแบบทวิภาคีนี้คือ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ป้องกันความขัดแย้งและการเข้าใจผิด

ระหว่างกัน ร่วมแสวงหาแนวทางอยู่ร่วมและพัฒนาาร่วมกันระหว่างสองประเทศ ในการประชุมครั้งแรกทั้งสองประเทศได้มีการพูดคุยกันในหลายประเด็น เช่น ด้านความมั่นคงแห่งชาติ และความท้าทายทางนิวเคลียร์ในระดับภูมิภาค เป็นต้น (Twomey, Lavoy and Stone, 2005: 2)

สาธารณรัฐประชาชนจีนถูกรับเลือกให้เป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ 29

ประเทศจีนตระหนักดีว่า จากวันที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกจนถึงวันจัดการแข่งขันกีฬาในเดือนสิงหาคม ปี ค.ศ. 2008 จีนจะต้องเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ อีกมาก จีนต้องการเป็นเจ้าภาพจัดงานที่ปราศจากการคว่ำบาตรจากต่างประเทศ เพื่อหลีกเลี่ยงกับสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อครั้งที่ กรุงมอสโก เป็นเจ้าภาพในปี ค.ศ. 1980 และที่ ลอสแอนเจลิส ในปี ค.ศ. 1984 จีนต้องการจัดงานที่ยิ่งใหญ่ มีนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันและผู้ชมเป็นจำนวนมาก และได้รับการชื่นชมจากนานาชาติว่าเป็นเจ้าภาพที่ดี เพื่อให้เป้าหมายดังกล่าวบรรลุ จีนพยายามใช้การทูตสร้างมิตรกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกเช่น สหรัฐ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น หลายครั้งที่จีนมีปัญหาเกี่ยวกับประเทศเหล่านี้อย่างรุนแรง จีนยอมเป็นฝ่ายประนีประนอมเพื่อระงับข้อพิพาทไม่ให้บานปลาย (เฉียนฉีเชิน, 2554: 26-27)

ตั้งแต่เริ่มต้นทศวรรษใหม่เป็นต้นมาผู้นำจีนแลกเปลี่ยนการเยือนกับผู้นำต่างประเทศไม่เว้นแต่ละสัปดาห์เพื่อสร้างหรือกระชับมิตรภาพกับ

ประเทศต่าง ๆ ประเทศจีนให้ความสำคัญแอฟริกาทั้งทวีป เนื่องจากประเทศในแอฟริกาเคยรวมตัวกันคว้าบารักกัฬาโอลิมปิกที่ มอนทรีออล (Montreal) ซึ่งแคนาดาเป็นเจ้าภาพ จีนเป็นเจ้าภาพจัดประชุมสุดยอดผู้นำประเทศแอฟริกาในนามชมรมความร่วมมือจีน-แอฟริกาในวันที่ 2-4 พฤศจิกายน ปี ค.ศ. 2006 มีผู้นำ 48 ประเทศเข้าร่วมประชุม ท้ายสุดได้มีมติรับแผนปฏิบัติงานที่ส่งเสริมความร่วมมือจีนแอฟริกา ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การต่างประเทศ และการพัฒนาสังคม ผลคือเกือบทุกประเทศในแอฟริกาสนับสนุนจีนในการจัดการงานแข่งขันกีฬาโอลิมปิก (เฉียนฉีเซิน, 2554: 27)

ต่อมาคือปัญหาสิทธิมนุษยชน แม้จีนจะมีความเห็นต่างกับนักเคลื่อนไหวส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในตะวันตก แต่จีนพยายามที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติ หลังจากได้รับเลือกให้เป็นเจ้าภาพโอลิมปิกไม่นานจีนได้ปล่อยตัวนักโทษ นายหลี่ เซ่าหมิน คนจีนที่ได้รับสัญชาติอเมริกัน ซึ่งถูกจับในข้อหาสืบความลับให้ไต้หวัน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน ปี ค.ศ. 2001 และยังมีนักโทษคนอื่น ๆ ที่ได้รับการปล่อยตัวในข้อหาความมั่นคง โดยเชื่อว่าเหตุผลได้รับการปล่อยตัวเพราะประเทศจีนได้เป็นเจ้าภาพโอลิมปิก นักเคลื่อนไหวสิทธิมนุษยชนพยายามใช้โอกาสที่จีนอ่อนไหวต่อพลังต่อต้านในระหว่างเตรียมงานโอลิมปิก บีบให้จีนเคารพสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลมากขึ้น (เฉียนฉีเซิน, 2554 : 27-28)

การส่งต่ออำนาจของ หู จิ้นเทา

ในปี ค.ศ. 2010 ถึง 2011 เป็นช่วงเวลาที่ หู จิ้นเทา ใกล้ครบวาระการดำรงตำแหน่ง ทำให้เป็นที่จับตามองของประชาชนจีนและพรรคคอมมิวนิสต์ ว่าใครจะเป็นผู้ที่ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไป โดยสื่อได้นำเสนอบุคคลสองคน ที่มีความเป็นไปได้จะก้าวขึ้นมาสู่อำนาจซึ่งได้แก่ หลี่ เค่อเฉียง (Li Keqiang) และ สี จิ้นผิง (Xi Jinping) แต่เมื่อดูสถานการณ์ในขณะนั้น สี จิ้นผิง มีโอกาสมากกว่าเนื่องจาก มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และดำรงตำแหน่งสำคัญในพรรค นั้นทำให้ หลี่ เค่อเฉียง อาจได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป (วรศักดิ์ มหัทธโนบล, 2555: 12)

วันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 2011 หู จิ้นเทา ได้กล่าวได้กล่าวสุนทรพจน์เนื่องในโอกาสครบรอบ 90 ปี พรรคคอมมิวนิสต์ หู จิ้นเทา ได้ยอมรับว่าภายในประเทศยังคงตกอยู่ในวิกฤต เนื่องจากสถานะในตอนนีการเมืองของจีนเต็มไปด้วย ความยากลำบากและความซับซ้อน ไม่ว่าจะปัญหาทุจริตตั้งแต่ระดับข้าราชการไปถึงระดับผู้นำของพรรคคอมมิวนิสต์ ทำให้ประชาชนเริ่มแสดงท่าทีออกห่างและหมดศรัทธาจากผู้นำส่งผลให้พรรคสูญเสียอำนาจ (หยางจงเหม่ย, 2557 : 378)

วรศักดิ์ มหัทธโนบล (2555: 19) ได้อธิบายเพิ่มเติมการเมืองภายในพรรคว่า การที่ผู้นำขึ้นมาธิบดีบทบาททางการเมืองได้นั้น สามารถแบ่งประเภทได้สองกลุ่ม กลุ่มแรกคือ กลุ่มลูกท่านหลานเธอที่ใช้ระบบอุปถัมภ์ (Patronage) ที่มีสามารถขึ้นมาดำรงตำแหน่งได้ ตรงข้ามกับกลุ่มที่สอง คือ

กลุ่มที่มีครอบครัวหรือญาติที่เคยมีอำนาจในอดีต แต่ยังคงมีอิทธิพลอยู่ ซึ่งใช้ความสามารถ (Merit System) ในการขึ้นสู่อำนาจด้วยตัวเอง

สรุป

ภูมิหลังของ หู จิ้นเทา ไม่ได้โดดเด่นเมื่อเทียบกับผู้นำจีนท่านอื่น แต่เป็นบุคลิกภาพและความสามารถของท่านที่มีส่วนสำคัญในการทำให้ท่านประสบความสำเร็จในเส้นทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับประเทศอย่างชิงห่าว ทั้งยังได้เป็นผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น หัวหน้าคณะนาฏศิลป์ และ พี่เลี้ยง เป็นต้น

เหตุการณ์การปฏิวัติวัฒนธรรม ในสมัยของ เหมา เจ๋อตง ได้กลายเป็นใบเบิกทางสู่เส้นทางการเมืองของ หู จิ้นเทา ตั้งแต่การได้ทำงานที่มณฑลกานซูในฐานะเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโรงงานไฟฟ้าหลิวหัวเจีย และได้รับการอุปถัมภ์จาก ไป่ หมิง จนได้รับหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการก่อสร้างมณฑลกานซู และได้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญอย่าง ประธานสันนิบาตชาติเยาวชนแห่งมณฑลกานซู ต่อมาได้รับตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์มณฑลกัญโจวและเขตปกครองตนเองพิเศษทิเบต นั้นทำให้ หู จิ้นเทา ได้รับประสบการณ์มากมายและได้รับการยอมรับจากสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ จนสามารถดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการประจำกรมการเมือง (Politburo Standing Committee) และสุดท้ายได้รับการดำรงตำแหน่ง เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์สาธารณรัฐประชาชนจีน

หู จิ้นเทา นับได้ว่าเป็นผู้นำคนหนึ่ง ที่มีผลงานด้านนโยบายที่สำคัญ อาทิ นโยบายจีนเดียว ที่ถูกใช้เพื่อเจริญความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศจีนและไต้หวัน และปัจจัยที่ทำให้การดำเนินนโยบายดังกล่าว เป็นไปได้อย่างราบรื่น คือการดำเนินนโยบาย 3 ไม่ของไต้หวัน ซึ่งสามารถช่วยให้ประเทศจีนและไต้หวันมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้น รวมถึงนโยบายการป้องกันประเทศ ที่เป็นการแก้ไขความล่าสมัยของกองทัพ และการใช้อาวุธนิวเคลียร์บนหลักพื้นฐานของการปกป้องประเทศ ต่อมาคือนโยบายด้านอวกาศ ที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพทางวิทยาศาสตร์ของประเทศจีน รวมถึงนโยบายด้านเศรษฐกิจ สำหรับประเทศจีนในช่วงการเกิดวิกฤติแฮมเบอร์เกอร์ ได้มีการใช้นโยบาย คืบหน้าอย่างมั่นคง เพื่อทำให้ผ่านพ้นวิกฤติในครั้งนี้ไปได้ และนโยบายหนึ่ง-สอง-สาม-สี่ ที่เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจีนที่สำคัญและช่วยส่งเสริมให้ประเทศจีนเป็นประเทศที่อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอันดับ 2 ของโลก และนโยบายโลกแห่งสามัคคีเป็นนโยบายที่ต้องการแก้ปัญหาทางสังคมเพื่อสร้างโลกที่ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีความสามัคคีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สุดท้ายคือนโยบายการผงาดอย่างสันติซึ่งถือเป็นนโยบายที่สำคัญเป็นการร่วมมือระหว่าง 2 ประเทศ คือ จีนและสหรัฐอเมริกา เป็นนโยบายที่พัฒนาครอบคลุมทุกภาคส่วนของจีนทั้งด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง โดยทั้ง 2 ประเทศจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดเพื่อลดความหวาดระแวงและเพื่อสร้างผลประโยชน์ร่วมกันอย่างยั่งยืน

การอยู่ในอำนาจช่วงสุดท้ายของ หู จิ้นเทา เป็นช่วงที่เกิดภาวะวิกฤติภายในประเทศมากที่สุดช่วงเวลาหนึ่ง เนื่องจากเกิดการคอร์รัปชันภายในพรรคเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังเกิดการจลาจลภายในเมืองเหอเถียน และการเกิดอุบัติเหตุครั้งใหญ่ที่หวินโจว ซึ่ง สี จิ้นผิง ในฐานะเป็นผู้ที่ได้สืบทอดอำนาจต่อจาก หู จิ้นเทา จะต้องเป็นผู้แก้ปัญหาวิกฤติต่อจาก หู จิ้นเทา

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กิตติพิศ พุทธิวนิช. (2563). การปฏิรูปกองทัพปลดแอกประชาชน: นัยต่อความเป็นผู้นำของสีจิ้นผิง. วารสารสังคมศาสตร์, 50(1), หน้า 9

เขียน ธีระวิทย์. (2549). *จีนใหม่ในทศวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.

เขียนฉีเชิน. (2554). *สถานการณ์โลกกับการทูตจีน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.

ไชยสิทธิ์ ต้นตยกุล. (2562). การดำเนินยุทธศาสตร์ของจีนในระดับโลกและต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้: ย้อนพินิจแนวความคิดการผงาดอย่างสันติ (Peaceful Rise). วารสารวิชาการภาษาและวัฒนธรรมจีน, 6(2), หน้า 7-16.

บุญศักดิ์ แสงระวี. (2550). *จีน เผชิญหน้าการทำทวายใหม่*. สำนักพิมพ์
สุขภาพใจ.

ปิยะภพ มะหะมัด. (2559). คุณูปการของเต็ง เสี่ยวผิง ที่มีต่อการ
สร้างสรรค์จีนให้ทันสมัย. *วารสารเศรษฐศาสตร์บูรพา*, 4(1), หน้า
123-124.

มโน เลหาภณิช. (2565). อะไรจะเกิดขึ้นเมื่อองค์ทะเลลามะมรณภาพลง?.
[ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์]. งานค้นคว้าอิสระ.

วรศักดิ์ มหัทธโนบล. (2555). ความมั่นคงทางการเมืองของจีนก่อนสมัชชา
18. ใน *จีนกับความมั่นคงของ มนุษย์ ปีที่ 2*. วันที่ 28 พฤศจิกายน
2555. ณ ห้องประชุมจุมภฏ-พันธุ์ทิพย์ ชั้น 4 อาคารประชาธิปไตย-
รำไพพรรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 12-19.

วิรัช ลิ้มทองกุล. (2554). *มังกรผลัดแผ่นดิน*. สำนักพิมพ์ผู้จัดการ 360°.

วิทยา วิทยอำนวยคุณ. (2546). *มังกรพิทักษ์โลก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
เส้นทาง.

ศิริพร ดาบเพชร. (2558). พลวัตจีนภายใต้ 40 ปี นโยบายปฏิรูปและเปิด
ประเทศ (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ.

เสาวนีย์ ปัญญาสังข์. (2554). นโยบายประเทศจีนภายใต้ประธานาธิบดี หู
จิ้น เทา ต่อสหรัฐอเมริกาในศตวรรษที่ 21. (วิทยานิพนธ์หลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).

สันติ ตั้งรพีพากร. (2544). *จากเจียงเจ๋อหมินสู่หูจิ้นเทา*. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์สายธาร.

หยางจงเหม่ย. (2557). *สี่จีนผิงบนทางแยกประวัติศาสตร์จีน* (กนิษฐา ลีลา
มณี, แปล). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.

ภาษาอังกฤษ

Brown, K. (2012). *Hu Jintao : China's silent ruler*. Singapore:
World Scientific Publishing

CMP STAFF. (2021). *Harmonious Society*.

Davis, D. K. (2008). *Hu Jintao (Moder World Leaders)*. New York:
Infobase Publishing

Ewing, R. D. (2003). *Hu Jintao: The Making of a Chinese General
Secretary*. *The China Quarterly*, 43(173), p 19-21

Miller, H. L. (2002). *The Succession of Hu Jintao*. *China
Leadership Monitor*, 1(2), p 6

Twomey, P. and Lavoy, R. and Stone, L. (2005). U.S.-China Strategic Dialogue, Conference Report / Honolulu, Hawaii. *Institutional Archive of the Naval Postgraduate School*, p 2-3.

Wayne M, Morrison. (2014). China's Economic Rise: History, Trends, Challenges, and Implications for the United States.

Xinhua News Agency. (2005). Hu: Building Harmonious Society Crucial for Progress.